

Vergaderjaar 1990–1991

22 226

Intrekking van de Algemene Weduwen- en Wezenwet, invoering van de Algemene nabestaandenwet, alsmede de in het kader van die intrekking en invoering te treffen overgangsregelingen en de daarmee verband houdende wijzigingen van een aantal wetten en regelingen (Invoeringswet Anw)

B

ADVIES RAAD VAN STATE

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 13 augustus 1991

's-Gravenhage, 30 augustus 1991

Bij Kabinetsmissive van 19 juni 1991, no.91.005459, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet met memorie van toelichting tot intrekking van de Algemene Weduwen- en Wezenwet, invoering van de Algemene nabestaandenwet, alsmede de in het kader van die intrekking en invoering te treffen overgangsregelingen en de daarmee verband houdende wijzigingen van een aantal wetten en regelingen (Invoeringswet Anw).

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 19 juni 1991, nr. 91.005459, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovengenoemd voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 13 augustus 1991, nr. W12.91.0295 bied ik U hierbij aan.

Het advies van de Raad van State geeft mij aanleiding tot de volgende opmerkingen.

1. De Raad van State constateert dat in het wetsvoorstel het overgangsrecht is uitgewerkt overeenkomstig de memorie van toelichting bij het voorstel Algemene nabestaandenwet (Anw). Over dat voorstel bracht de Raad advies uit op 12 december 1990, no.W12.90.0340, waarnaar hij, voor zover nodig, verwijst.

1. –

2. In punt 4 van dat advies heeft de Raad onder meer gewezen op de grote fraudegevoeligheid van zowel de inkomensvoets als de samenwooningsregel. Thans zijn in het voorstel Anw naast de informatieplicht (artikel 37 Anw) nieuwe bepalingen opgenomen, waardoor de Sociale Verzekeringsbank (de Bank) als

2. De Raad steunt de uitbreiding van de bevoegdheden van de Bank waardoor de fraudegevoeligheid van de inkomensvoets en de samenwooningsregel is beperkt. De Raad stelt daarbij echter vast dat zijn zorg over de hanteerbaarheid van de regelingen door de nieuwe bepalingen niet is weggenomen.

uitvoeringsorgaan een grotere controle- en sanctiebevoegdheid krijgt. In het nieuwe artikel 57 wordt bepaald dat de Bank bevoegd is controlevoorschriften vast te stellen onder goedkeuring van de Sociale Verzekeringsraad (SVR). In het nieuwe artikel 38 wordt bepaald dat de uitkeringsgerechtigden verplicht zijn deze voorschriften op te volgen. In artikel 40 is de – op dit punt verruimde – sanctiemogelijkheid opgenomen. Bij het huidige voorstel Invoeringswet Anw worden in artikel 16, onderdeel CC, in de Algemene Ouderdomswet (Stb. 1990, 129) (AOW) de artikelen 50, 51 en 51a ingevoegd, die identiek zijn aan de nieuwe artikelen 57, 38 en 40 van dat voorstel. De Bank, die met controle weinig ervaring heeft, krijgt op deze wijze met betrekking tot de Anw en de AOW een controle-mogelijkheid met sanctiebevoegdheid in dezelfde zin als waarover de bedrijfsverenigingen met betrekking tot de uitvoering van de Ziektewet, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW), de Werkloosheidswet en de Toeslagenwet beschikken. In aansluiting op zijn eerder advies van 12 december 1990 steunt de Raad deze uitbreiding van de bevoegdheden van de Bank. De Raad stelt echter vast dat zijn zorg (punt 3 van genoemd advies) over de hanteerbaarheid van de regeling juist ook door de nieuwe bepalingen niet is weggenomen. De SVR, die niet om advies over het voorstel Anw was gevraagd, heeft in zijn advies van 27 mei 1991 – dat de Raad destijds niet bekend kon zijn – over het huidig wetsvoorstel met nadruk gewezen op de grote uitvoeringstechnische complicaties. De verzwaring van de werkdruk voor de Bank wordt in dit advies concreet weergegeven. De memorie van toelichting gaat aan deze gegevens voorbij. De Raad constateert dat naast de belasting ten gevolge van het overgangsrecht (volgens de SVR: onderzoek met betrekking tot de samenwoningsregels in ongeveer 200 000 lopende gevallen, waarvan op 105 000 gevallen de inkomenstoets zal moeten worden toegepast) de structurele belasting door de extra onderzoekswerkzaamheden omvangrijk is. Ten aanzien van de nieuwe controle- en sanctiebevoegdheden zal een beleid moeten worden ontwikkeld en zullen in de personele sfeer voorzieningen moeten worden getroffen. De memorie van toelichting bij het huidige voorstel vermeldt met

De Raad constateert vervolgens dat in de memorie van toelichting in ontoereikende mate wordt ingegaan op de maatregelen die genomen zullen worden om de Sociale Verzekeringsbank in staat te stellen de invoering van de Anw te realiseren. Naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad is de dereguleringsparagraaf van de memorie van toelichting uitgebreid.

betrekking tot een verzwarende van de uitvoeringslasten slechts (bladzijde 6) dat «bestaande gevallen niet direct in de inkomensloets worden betrokken» en «de gelijke behandeling van gehuwden en ongehuwd samenwonenden voor bestaande gevallen pas na één jaar van toepassing zal worden». De Raad acht deze toelichting ontoereikend. In de memorie van toelichting zal concreet moeten worden ingegaan op de maatregelen die zullen worden genomen om het uitvoeringsorgaan in staat te stellen de invoering van de Anw te realiseren.

3. Artikel 38, tweede lid, ware te verduidelijken. Zou de bepaling ongewijzigd worden gehandhaafd, dan ware in de artikelsgewijze toelichting (bladzijde 20) te vermelden welke artikelen hier worden bedoeld.

4. In de toelichting (Algemeen, paragraaf 2) wordt medegedeeld dat in het kader van het overleg met de Bank over de Anw en de invoering daarvan, de Bank heeft laten weten dat indien zij medio september beschikken over een tekst die niet meer kan worden geamendeerd, een verantwoorde invoering van de Anw kan worden gewaarborgd. De Raad adviseert in de toelichting mede te delen of naar verwachting aan deze voorwaarde zal zijn voldaan en, zo neen, welke gevolgen dit zal moeten hebben voor het tijdstip van invoering.

5. De Raad heeft de toelichting op artikel 32 niet volledig kunnen doorgronden. Zij ware op zijn minst te verduidelijken.

6. Artikel 43 ware toe te lichten.

7. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

3. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State is de artikelsgewijze toelichting op artikel 38 aangepast.

4. Paragraaf 2 van de memorie van toelichting is aangepast aan het advies van de Raad van State op dit punt. Aangegeven is wat de financiële consequenties zijn van een later tijdstip van invoering.

5. De tekst van de toelichting op artikel 34 is in het exemplaar zoals dat aan de Raad van State is aangeboden abusievelijk opgenomen onder artikel 32. Dit abus is naar aanleiding van het advies van de Raad van State hersteld.

6. Het advies van de Raad van State is op dit punt overgenomen.

7. De redactionele kanttekeningen van de Raad van State zijn overgenomen en verwerkt. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt een zogenaamde paraplubepaling met betrekking tot de aanvullende nabestaandenpensioenen in het voorstel van wet op te nemen. Op grond van de paraplubepaling zullen gedurende een periode van drie jaar kostenstijgingen worden voorkomen voor de pensioenfondsen. Tenslotte is een aantal wijzigingen van technische en redactionele aard aangebracht in het voorstel van wet.

De Raad van State geeft u in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Vice-President van de Raad van State,
W. Scholten

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
E. ter Veld

Lijst van redactionele kanttekeningen, behorende bij het advies no. W12.91.0295 van de Raad van State van 13 augustus 1991.

In de artikelsgewijze toelichting op de artikelen 8, 9, 10 en 12 verdient de tweede alinea uit een oogpunt van verstaanbaarheid te worden verduidelijkt. Hetzelfde geldt voor de toelichting op artikel 20, onderdeel B.

- Het is niet juist dat in de artikelsgewijze toelichting wordt verwezen naar Artikel 19, onderdeel F, aangezien onderdeel F niet bestaat.
- Artikel 20, onderdeel D, ware nader te toetsen aan punt 10 van de Aanwijzingen voor de wetgevings-techniek (AWT).
- In de memorie van toelichting wordt verwezen naar onder meer het voorstel van wet «tot invoering van de nieuwe Algemene nabestaandenwet (Anw)» (bladzijde 1), naar «het wetsvoorstel tot invoering van een algemene nabestaandenregeling» (bladzijde 13 onder «Onderdelen G, H, K, V en W») en naar een «algemene nabestaande verzekering» (bladzijde 14 (onder «Onderdeel S») en bladzijde 15 (onder «Onderdeel »)). Deze verwijzingen zijn niet geheel correct en waren te verbeteren.
- Punt 109, aanhef, AWT ware in acht te nemen.
- Zoals gebruikelijk waren geen afkortingen te bezigen zonder dat het afgekorte begrip de eerste keer volledig is vermeld met tussen haakjes daarachter de afkorting.